

Republika Hrvatska
Općinski sud u Sisku
Stalna služba u Petrinji
Petrinja, Trg dr. Franje Tuđmana 12

Poslovni broj: P-214/2025-11

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Općinski sud u Sisku, Stalna služba u Petrinji, po sutkinji Blaženki Navara, u pravnoj stvari tužitelja Tihomira Radoša, OIB 68713360466, iz Petrinje, Tadije Smičiklasa 31, zastupanog po punomoćnicima iz ZOU Milenko Jakšić i Vanja Jakšić, odvjetnicima iz Siska, protiv tuženika Privredna banka Zagreb d.d., OIB 02535697732, Radnička cesta 50, Zagreb, zastupanog po punomoćniku Hrvoju Matiću, odvjetniku iz Zagreba, radi utvrđenja ništetnosti ugovorne odredbe i isplate, nakon zaključene glavne javne rasprave održane 2. rujna 2026., u prisutnosti tužitelja osobno i punomoćnika tužitelja, te u odsutnosti tuženika, na ročištu za donošenje i objavu presude, dana 15. listopada 2026.

p r e s u d i o j e

I. Utvrđuje se ništetnim dio odredbe Ugovora o hipotekarnom kreditu, broj partije: 09-193-04774-4, sklopljenog između tužitelja Tihomira Radoša i tuženika Privredne banke Zagreb d.d. dana 11.09.2002. godine, sadržan u t. 11.1. Ugovora o hipotekarnom kreditu, a koji glasi:

„11.1. Korisnik kredita obvezuje se prije korištenja kredita platiti Banci naknadu za obradu kreditnog zahtjeva u visini od 3,00 % (slovima: tri cijeli posto) od iznosa kredita...”

II. Nalaže se tuženiku Privrednoj banci Zagreb d.d., Radnička cesta 50, 10000 Zagreb, OIB: 02535697732, isplatiti tužitelju Tihomiru Radošu, Tadije Smičiklasa 31, Petrinja, OIB: 68713360466, iznos od 1.085,00 eura zajedno sa zakonskom zateznom kamatom koja se određuje za razdoblje od 18. listopada 2002. godine do 31. srpnja 2015. po stopi koja se određuje za svako polugodište, uvećanjem eskontne stope Hrvatske narodne banke koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu za pet postotnih poena, od 1. kolovoza 2015. pa do 31. prosinca 2022. po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunatim za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za 3 postotna poena, od 1. siječnja 2023. pa do 29. prosinca 2023. po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za 3 postotna poena te od 30. prosinca 2023. pa do isplate po godišnjoj stopi koja se

određuje, za svako polugodište, uvećanjem referentne stope, odnosno kamatne stope koju je je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granične kamatne stope proizašle iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, za 3 postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, sve u roku od 15 dana.

III. Nalaže se tuženiku Privrednoj banci Zagreb d.d., Radnička cesta 50, 10000 Zagreb, OIB: 02535697732, naknaditi Tihomiru Radošu, Tadije Smičiklasa 31, Petrinja, OIB: 68713360466, trošak parničnog postupka u iznosu od 1.003,25 eura zajedno sa zateznom kamatom tekućom od 15. listopada 2026. pa do isplate po stopi koja se određuje za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za 3 postotna poena, sve u roku od 15 dana.

Obrazloženje

1. Tužitelj Tihomir Radoš je podnio ovome sudu tužbu protiv tuženika Privredne banke Zagreb d.d., radi utvrđenja ništetnosti i isplate. U tužbi je naveo kako je s tuženikom dana 11.09.2002. sklopio Ugovor o hipotekarnom kreditu, broj partije: 09-193-04774-4 na iznos od 31.000,00 eura po srednjem tečaju za euro tečajne liste Banke važeće na dan korištenja kredita. U dijelu odredbe t. 11.1. Ugovora o namjenskom kreditu propisano je da se naknada za obradu kreditnog zahtjeva naplaćuje korisniku kredita u iznosu od 3,00 % od iznosa kredita bez da mu je prethodno jasno i nedvosmisleno predložena struktura navedenih troškova, tj. od čega se isti sastoje, u kojem konačnom iznosu, te zašto je naknada određena u visini od 3,00 % od iznosa kredita, što navedenu obvezu tužitelja kao potrošača čini nepoštenom, te time ništetnom po odredbama Zakona o zaštiti potrošača, kao i po odredbama Zakona o obveznim odnosima. Sporna odredba u potpunosti odgovara i pojmu nepoštene ugovorne odredbe kako ju definiraju odredbe Zakona o zaštiti potrošača, s obzirom na to da se radi o odredbi koja je unaprijed formulirana u tipskom, standardiziranom obrascu ugovora, unaprijed sročenom i priređenom od strane tuženika kao jače ugovorne strane, a u kojem se položaju tuženik nalazi zbog nesporne okolnosti da je financijska institucija i profesionalno trgovačko društvo. Tuženik je nezakonito i nepošteno primjenjivao ugovorne odredbe o naknadi za obradu kreditnog zahtjeva, na koji način je doveo tužitelja u neravnopravan položaj u kojem isti nije mogao utjecati na sadržaj unaprijed pripremljenog ugovora, odnosno odredbe o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo. Tužitelju je, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, nametnuta neopravdana obveza koja uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama korisnika kredita – potrošača kao jedne ugovorne strane, u odnosu na banku – trgovca kao druge ugovorne strane, a navedeno je suprotno temeljnim načelima obveznog prava: načelu ravnopravnosti sudionika u obveznim odnosima, načelu dužnosti njihove suradnje te načelu zlouporabe prava. Također, u ugovoru nije bilo navedeno po kojem tečaju će se obračunati sporna naknada (hoće li biti po kupovnom, srednjem ili prodajnom tečaju), a dodatno nije precizirano hoće li biti relevantan tečaj na dan sklapanja ugovora, na dan isplate kredita ili neki treći dan. Nadalje, tuženik je tužitelju odobrio jedan iznos kredita, a dana 18.10.2002. faktično mu isplatio drugi iznos, umanjen za iznos od 1.085,00 eura u kunsjoj protuvrijednosti

u iznosu od 8.094,10 kn, s troškovima za obradu kredita, koja obrada, usput rečeno, ulazi u opis radnog mjesta kreditnog referenta, zaposlenika banke. Povrh toga, nakon isplate i terećenja po osnovi ulazne naknade koju je tuženik naplatio iz kreditnog iznosa, isti je obračunavao i tužitelju zaračunavao kamatu na cjelokupan iznos kredita, dakle s uračunatom ulaznom naknadom, iako mu je isplatio drugi, manji iznos kredita. Pritom tužitelj ističe da su se o ovom pitanju na isti način izjasnili i viši sudovi RH, primjerice Županijski sud u Zadru u presudi posl. br. GŽ-358/2023 od 23. svibnja 2023. Slijedom svega ranije navedenog, tužitelj predlaže Sudu da udovolji njegovom tužbenom zahtjevu.

2. U svom odgovoru na tužbu tuženik Privredna banka Zagreb d.d. je naveo kako se u cijelosti protivi tužbi i tužbenom zahtjevu. Nadalje, tuženik ne spori da je dana 11. rujna 2002. s tužiteljem sklopio ugovor o kreditu broj 09-193-04774-4 (dalje: „Ugovor“) te da je tužitelju naplaćena jednokratna naknada u iznosu naznačenom u tužbi. Međutim, tuženik ističe kako se na ugovorni odnos primjenjuje ono materijalno pravo koje je bilo na snazi u trenutku sklapanja, odnosno izvršenja ugovora s time da se trenutkom izvršenja ima smatrati trenutak isplate iznosa kredita. U predmetnom slučaju, ugovor o kreditu zaključen je 2002. godine, prije stupanja na snagu prvog Zakona o zaštiti potrošača (Narodne novine br. 96/03, dalje: ZPP/03), stoga tuženik ističe kako nije dopušteno retroaktivno primjenjivati odredbe ZPP/03 niti kasnijih propisa o zaštiti potrošača na predmetni Ugovor. Naime, u vrijeme zaključenja Ugovora na snazi je bio Zakon o trgovini (Narodne novine br. 53/91, 71/91, 77/92, 19/93, 25/93, 26/93, 29/94, 37/94, 48/95, 11/96, 96/03.) koji nije sadržavao odredbe kakve su kasnije uvedene u ZPP/03. Predmetno pravno stajalište koje ističe tuženik potvrđuje i sudska praksa. Naime, Ustavni sud Republike Hrvatske je u odluci U-I/4019/2019 od dana 4. svibnja 2021. godine naveo sljedeće: „Za razliku od prave retroaktivnosti, koja zadire u konzumirane ugovore, i koja je beziznimno zabranjena,... iako članak 90. stavak 5. Ustava dopušta odstupanje od načelne zabrane povratnog djelovanja zakona, to odstupanje uvjetovano je određenim kriterijima koji su predviđeni u samom Ustavu. Prema stajalištu Ustavnog suda to znači da propisivanje povratnog djelovanja zakona mora biti izuzetno i opravdano s gledišta određenog ustavnog načela. Posebno je to pitanje bitno kod intervencije zakonodavca u ugovorne odnose. Naime, iz načela vladavine prava iz članka 3. Ustava vezano uz zaštitu vlasničkih prava iz članka 48. stavka 1. Ustava, koje za stranke proizlaze iz valjano sklopljenih ugovora, zakonodavac nije ovlašten intervenirati u završene ugovorne odnose. Dakle, zakonodavac nije ovlašten izmijeniti ranije stvorene pravne situacije zasnovane na ugovoru između zainteresiranih osoba.“ Slijedom navedenog, razvidno je da se sporna naknada za obradu kredita ne može se smatrati nepoštenom odredbom po tada važećem materijalnom pravu niti tužitelj ima pravo zahtijevati njen povrat na temelju odredbi donesenih nakon sklapanja Ugovora. Naime, tuženik ističe kako bi svako drugačije postupanje bilo bi suprotno načelu zakonitosti i zabrani retroaktivnog djelovanja propisa, te bi nedvojbeno grubo narušilo pravnu sigurnost i pravni poredak. Opreza radi, ukoliko bi sud našao da se na predmetni slučaj imaju primijeniti odredbe ZPP/03, tuženik se u nastavku očituje kako slijedi. Tuženik ističe prigovor zastare iz razloga kako slijedi. U odnosu na zahtjev za povratom sporne naknade, tuženik ističe kako se kod ništetnosti primjenjuju pravila o stjecanju bez osnove pa je zastarni rok pet godina od dana plaćanja. Tužiteljevo eventualno pozivanje na zaključak Građanskog odjela Vrhovnog suda RH donesen na sjednici održanoj dana 30. siječnja 2020., prema kojemu zastarni rok u slučaju restitucijskog zahtjeva za vraćanjem primljenog na temelju ništetne ugovorne odredbe počinje teći od dana pravomoćnosti

odluke kojom je ta ništetnost utvrđena, je bespredmetno. Naime, osnovna zadaća suda je suditi na temelju Ustava, međunarodnih ugovora, zakona i drugih važećih izvora prava. Stoga je sud ovlašten tumačiti zakonske odredbe kada iste postoje. Tumačenje zastare ovisno o subjektivnom stavu svakog pojedinog suda ili suca u ovom kontekstu dovodi u pitanje pravnu sigurnost i legitimna očekivanja tuženika kao elemenata vladavine prava, a što predstavlja jednu od najviših vrednota ustavnog poretka Republike Hrvatske. Ovakvim arbitrarnim mišljenjem ukinuo bi se institut zastare, odnosno stvorilo bi se novo pravno pravilo za koje ne postoji zakonska odredba. Razdoblje od 23 godine znatno premašuje neki razuman period u kojemu je tužitelj mogao steći svijest tj. saznanje o ništetnosti pojedinih odredbi Ugovora o kreditu odnosno odredbi o ulaznoj naknadi. To tim više ima li se na umu kako je ulazna naknada plaćena neposredno po sklapanju ugovora o kreditu, a na što je tužitelj bio upozoren kroz umanjenu isplatu glavnice zbog je djelomične kompenzacije za iznos ulazne naknade. Stoga, temeljem načela djelotvornosti na koje se poziva Europski sud, treba uzeti u obzir da objektivan rok od 5 godina od dana kada je izvršeno plaćanje sporne naknade predstavlja razuman period u kojemu je tužitelj mogao postati svjestan eventualne ništetnosti tih odredbi, a u skladu s općim načelima o institutu zastare, te je isto trebalo primijeniti u ovom postupku odnosno, utvrditi da je nastupila zastara tužiteljeva potraživanja. Stoga je potraživanje tužitelja u odnosu na isplatu u zastari. Tuženik ističe da je u Ugovoru potpuno jasno, lako razumljivo i uočljivo navedeno kako se prije isplate kredita jednokratno odbijaju troškovi obrade u iznosu od 3,00% iznosa kredita, stoga sporna odredba stavka 1. članka 11. ne bi, ukoliko bi sud našao da se ima primijeniti ZZP/03 podlegla testu nepoštenosti iz članka 84. Predmetna odredba ne samo da je gramatički razumljiva već ispunjava i uvjet predvidljivosti te daje mogućnost tužitelju da na temelju točnih i razumljivih kriterija utvrdi ekonomske posljedice koje za njega proizlaze iz sporne odredbe. Također, tuženik je predmetnu ugovornu odredbu sastavio u skladu sa zahtjevom tržišne transparentnosti koja omogućuje tužitelju da na tržištu uspoređi druge ponude za prodaju iste robe ili iste usluge. Nadalje, način na koji je predmetna odredba napisana nesporno daje mogućnost tužitelju da sagleda sve učinke sklapanja Ugovora pa tako i činjenicu da će prilikom isplate biti naplaćena naknada za obradu kredita u iznosu 3,00% (ugovorna transparentnost). Tuženik, kao i svaka druga kreditna institucija, prilikom odobravanja kredita ima troškove koji su određeni kroz paušalnu naknadu. Tuženik ističe kako troškovi obrade, zajedno s ugovorenom kamatom, predstavljaju cijenu predmetnog kredita jer tuženik pruža uslugu kreditiranja (za koju je cijena određena ugovornom kamatom) te uslugu obrade tog kredita (za koju je cijena određena naknadom za obradu kredita). Tuženik smatra kako ima pravo naplatiti usluge koje pruža. Činjenica što obrada kredita ulazi u redovni opis posla zaposlenika banke to pravo ne umanjuje niti spornu odredbu čini ništetnom. Tuženikova djelatnost je puno šira od samog kreditiranja i on bi svaki proizvod i uslugu koju pruži morao smjeti i naplatiti. Tuženik se financira upravo kroz naknade, a zbir svih naknada je izvor iz kojeg se, između ostalog, isplaćuju plaće radnicima čiji je onda opis poslova i obrada kreditnih zahtjeva. Stoga tuženik ukazuje kako kroz spornu naknadu on naplaćuje svoju uslugu, a o primjerenosti cijene se ne može raspravljati u kontekstu poštenosti. Ukoliko bi se na predmetni slučaj primijenio ZZP/03, tuženik ističe kako bi se neka odredba u predmetnom Ugovoru mogla smatrati nepoštenom ukoliko su kumulativno ispunjeni uvjeti iz čl. 81. ZZP/03 i to: da se o istoj nije pojedinačno pregovaralo i da se, suprotno načelu savjestnosti i poštenja, takvim uređenjem uzrokuje značajna neravnoteža u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača. Nesporno je da se u predmetnom slučaju radi o tipskom ugovoru (što samo po sebi ne dovodi do zaključka

kako se u vezi s ugovornim odredbama nije moglo pregovarati kako tužitelj pogrešno ističe u tužbi). Međutim, pregovaračka moć potrošača se ogleda u njegovom pravu da odabere između različitih ugovornih proizvoda tuženika, njihove cijene te usporedi ponudu na tržištu kako bi odabrao ekonomski i pravno za njega najprihvatljiviju ponudu. Tužitelj je prilikom sklapanja Ugovora ovisio jedino o svojoj slobodnoj volji te je mogao sam odlučiti odgovara li mu ta odredba. Riječ je o naknadi koja se naplaćuje odmah prilikom puštanja kredita u tečaj i tužitelj je bio upoznat s tom odredbom od prvog trenutka pregovora o uvjetima kredita. Tužitelj je samostalno procjenjujući rizike, odabrao sklopiti Ugovor s tako ugovorenim troškovima obrade očito iz razloga jer je taj model u vrijeme sklapanja Ugovora za tužitelja bio najpovoljniji. Nadalje, tuženik ističe da tužitelj pogrešno ističe kako je ugovaranjem sporne naknade došlo do znatne neravnoteže u pravima i obvezama ugovornih strana. Takav stav nije utemeljen na zakonu, niti proizlazi iz okolnosti slučaja. Uz navedeno, nejasno je zbog čega tužitelj smatra da bi ugovorena odredba bila nepoštena. Tužitelj samo paušalno navodi da nije imao bilo kakvog utjecaja na sadržaj iste, stoga se smatra nepoštenom. Tuženik ističe kako je o svim relevantnim okolnostima obavijestio tužitelja pri sklapanju Ugovora, kao i upozorio na činjenicu da će se troškovi obrade odmah naplatiti. To je uostalom i potpuno životno logično jer nije riječ o nekakvoj obvezi koja je nenadano iskrsnula nakon proteka nekoliko godina ispunjavanja Ugovora, nego je riječ o jednokratnoj obvezi koja je ispunjena odmah prilikom puštanja novaca te je tužitelj već u tom trenutku bio svjestan te obveze. Također, tuženik naglašava da ZZP propisuje značajnu neravnotežu kao pretpostavku nepoštenosti. Dakle, ne bilo kakvu neravnotežu, nego veći stupanj neravnoteže. Ugovorom je odobren i isplaćen iznos od 31.000,00 EUR (u kunskoj protuvrijednosti), a sporna naknada je naplaćena u iznosu od 3,00 %. Iz navedenog je razvidno kako predmetna naknada ni po čemu ne uzrokuje značajnu neravnotežu. Tuženik opreza radi ističe kako bi eventualni navodi tužitelja da ugovorna odredba o naknadi za obradu kredita treba sadržavati strukturu troškova, tj. od čega se isti sastoje, a da je u suprotnom takva odredba nepoštena te u konačnici i ništetna bili neosnovani. Naime, takva obveza za kreditne institucije nije postojala u vrijeme sklapanja Ugovora, a ne postoji niti danas. Osim toga, i Sud Europske unije je u svojoj praksi zauzeo jasan stav da u ugovorima o kreditu nije potrebno navesti što čini trošak obrade kredita. Opreza radi ukoliko bi se tužitelj pozivao na utvrđenje ništetnosti ugovorne odredbe o naknadi za obradu kredita temeljem navoda kako u trenutku sklapanja ugovora korisnik kredita nije bio na jasan i nedvojben način upoznat sa strukturom navedenih troškova, odnosno od čega se isti sastoje, a da prema praksi Suda EU takve okolnosti ne znače ujedno da bi sporna odredba bila nepoštena, očito je kako bi takav zahtjev tužitelja bio neosnovan. Slijedom iznesenoga, nesporno je da ne postoji niti jedan opravdani razlog na temelju kojeg bi odredba stavka 1. članka 11. Ugovora bila ništetna, niti tužitelj ima pravo na isplatu predmetnog iznosa. Uz navedeno, tuženik prigovara i postavljenom zahtjevu za plaćanjem zatezne kamate od dana navedenog u tužbi pa do isplate. Naime, sukladno čl. 1115. ZOO-a zatezne kamate vraćaju se od dana stjecanja samo ako je stjecatelj nepošten, a inače od dana podnošenja zahtjeva, u ovom slučaju tužbe. Sudska praksa nepoštenje (nesavjesnost) stjecatelja veže uz to je li neosnovano osiromašeni zahtijevao vraćanje stečenog bez osnove prije podnošenja tužbe. S obzirom na to da u ovom postupku tužitelj nije dokazao da je prije podnošenja tužbe zahtijevao vraćanje stečenog bez osnove, prema tome nije dokazao ni da je tuženik prije podnošenja tužbe postao nesavjestan stjecatelj, odnosno da nije postupao u dobroj vjeri prilikom sklapanja Ugovora. Tuženik ovdje ukazuje i na stav građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske kojim je zauzeto shvaćanje da ugovorne strane iz ništavog ugovora o zajmu u smislu

odredbe čl. 214. Zakona o obveznim odnosima treba smatrati savjesnim, pa stjecatelju pripadaju zatezne kamate od dana podnošenja zahtjeva. Iako predmetni slučajevi nisu identični, oni su svakako usporedivi budući da je ugovor o kreditu vrsta ugovora o zajmu. Stoga tuženik smatra kako nema osnove za tumačenje njegovog postupanja kao nepoštenog budući da Vrhovni sud RH u ranijim odlukama (iako se radilo o ugovoru o zajmu, a ne o kreditu), ponašanje ugovornih strana koje je bilo protivno izričitoj zakonskoj zabrani nije tumačio kao nepošteno. Slijedom navedenog, tuženik predlaže da sud odbije tužbeni zahtjev tužitelja te ga obveže da naknadi troškove postupka tuženiku.

3. Tijekom dokaznog postupka izvršen je uvid u ugovor o hipotekarnom kreditu (stranica 5 - 10 spisa), odgovor tuženika (stranica 11 spisa), otplatnu tablicu (stranica 12 - 15 spisa), knjigovodstvenu karticu (stranica 16 - 56 spisa), te je izveden dokaz saslušanjem tužitelja Tihomira Radoša (str. 199 spisa).

4. Radi utvrđenja činjenica vezanih za status tužitelja (kao potrošača) ali i prirode samog Ugovora i načina pregovaranja stranaka Sud je saslušao tužitelja Tihomira Radoša koji je u svom iskazu naveo kako je tih godina imao dvoje mlt. djece i kuću u kojoj su živjeli, koju je trebalo adaptirati, krov i vanjsku stolariju te proširiti kuću za još jednu sobu za dijete. Čuo je da takav kredit može realizirati u Privrednoj banci Zagreb te je otišao u njihovu poslovnicu u Varaždinu jer su ga tamo uputili. Kada mu je kredit odobren dobio je u banci ugovor koji je morao potpisati. Primivši isplatu po ugovoru o kreditu vidio je da mu je isplaćen manji iznos nego što je to ugovoreno, ali budući da mu je trebao novac nije ništa pitao. U banci nije bilo nikakvog razgovora među njima vezano za mogućnost naplate nekakve naknade. Nije mogao utjecati na pojedine ugovorne odredbe već je dobio gotovi ugovor koji je trebao potpisati. U vrijeme sklapanja ugovora o kreditu plaća mu je iznosila oko 1.800,00 kuna, tako da mu je iznos naknade za obradu kredita u visini od oko 8.000,00 kuna predstavljao problem za njegov kućni budžet budući da je to bilo više od pet plaća. Nije siguran, ali misli da mu je to bio prvi sklopljeni ugovor o kreditu. Radilo se o namjenskom kreditu. Letimično je pročitao ugovor o kreditu prije nego što ga je potpisao. Nije se raspitivao kod drugih banaka za mogućnost sklapanja takvih kredita. Nije vodio drugi spor radi utvrđenja ništetnosti drugih odredbi istog ugovora o kreditu. Nije uočio spornu ugovornu odredbu. U vrijeme sklapanja ugovora o kreditu obavljao je isti posao automehaničara kao i danas. Iznos kredita uložio je za renoviranje obiteljske kuće u kojoj i danas živi. U vrijeme sklapanja ugovora o kreditu imao je zajednički obrt sa svojim bratom, a koji se bavio automehaničarskim poslom. Automehaničarski obrt nalazi se na drugoj adresi od kuće u kojoj živi i za koju je utrošio sredstva dobivena kreditom.

5. Uvidom u Ugovor o hipotekarnom kreditu od 11. rujna 2002. (dalje: Ugovor), broj partije 09-193-04774-4, koji je sklopljen između tužitelja Tihomira Radoša kao korisnika kredita i tuženika Privredne banke Zagreb d.d. kao kreditora, utvrđeno je da je iznos kredita u kunama koji odgovara protuvrijednosti od 31.000,00 eura (čl. 1. Ugovora), zatim, da je rok otplate kredita 180 mjeseci računajući od dana prijenosa kredita u otplatu, kredit u iznosu od 31.000,00 eura i kamata iz toč. 4.1. ovog Ugovora otplaćuju se u jednakim mjesečnim anuitetima koji iznosi 332,75 eura plativo u kunsjoj protuvrijednosti po srednjem tečaju za euro tečajne liste Banke važeće na dan plaćanja (čl. 6. Ugovora). U čl. 11.1. Ugovora navedeno je da se korisnik kredita obvezuje prije

korištenja kredita platiti Banci naknadu za obradu kreditnog zahtjeva u visini od 3,00% od iznosa kredita.

6. Na temelju savjesne i brižljive ocjene svakog dokaza zasebno kao i svih dokaza zajedno, te na temelju rezultata cjelokupnog postupka, sukladno članku 8. Zakona o parničnom postupku (Narodne novine broj 53/91, 91/92, 58/93, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 02/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 89/14, 70/19, 80/22, 114/22, 155/23; dalje: ZPP) ovaj sud smatra da je tužbeni zahtjev tužitelja osnovan u cijelosti.

7. Ovdje Sud ističe da, iako je u čl. 187. st. 2. ZPP-a propisano da tužbu na utvrđenje tužitelj može podnijeti ukoliko za takvo utvrđenje ima pravni interes, u konkretnom slučaju, u slučaju utvrđenja osnovanosti tužbenog zahtjeva u dijelu utvrđenja ništetnosti ugovorne odredbe, tužitelj ima pravo, a u smislu čl. 323. u svezi čl. 1111. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine broj 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18, 126/21, 114/22, 156/22, 155/23; dalje: ZOO) povrata iznosa plaćenog temeljem ništetne ugovorne odredbe, pri čemu nije odlučno, a u trenutku odlučivanja o dijelu deklaratornog tužbenog zahtjeva, je li tražbina tužitelja zastarjela (budući da se o takvom prigovoru odlučuje tek u trenutku utvrđenja postojanja tražbine na utvrđenje, a sam dio zahtjeva radi utvrđenja ništetnosti ne zastarijeva). Stoga ovaj sud smatra da tužitelj ima pravni interes na podnošenje tužbe na deklaraciju.

8. Između stranaka nije sporno da je naknada za obradu kreditnog zahtjeva iz čl. 11.1. utuženog Ugovora o hipotekarnom kreditu iznosila 1.085,00 eura koji iznos je tužitelju naplaćen dana 18. listopada 2002., budući je tuženik u podnesku od dana 17. ožujka 2026. istaknuo da ne osporava visinu naknade za obradu kredita.

9. Dakle, iz iskaza tužitelja, a u istinitost kojeg ovaj sud nije imao razloga sumnjati, utvrđeno je da je tužitelj u konkretnom pravnom poslu nastupao kao potrošač, budući da je u konkretnom slučaju stupio u pravni odnos s tuženikom (a koji je nedvojbeno trgovac, budući da je upravo kao banka nudio kredite, što u konačnici predstavlja jednu od njegovih osnovnih djelatnosti), a radi osobnih potreba tužitelja (nenamjenski hipotekarni kredit). Dakle, tužitelj je nastupao u konkretnom pravnom odnosu isključivo kao fizička osoba (dakle ne kao trgovac) i to radi rješavanja stambenog pitanja za osobne potrebe (dakle ne za obavljanje zanimanja niti je takva okolnost tijekom postupka dokazana). Nastavno, iz iskaza tužitelja, a tuženik nije dokazao suprotno, nije utvrđeno da bi tuženik u svezi predmetnog ugovora s tužiteljem pojedinačno pregovarao o spornoj ugovornoj odredbi, već protivno tome tužitelj navodi da od strane banke nije upućen o mogućnostima utjecaja na odredbe samog ugovora o kreditu, a koji je tužitelj i potpisao.

10. Prema odredbi članka 3. stavak 1. Direktive 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima (dalje: Direktive 93/13/EEZ od 5. travnja 1993.) ugovorna odredba o kojoj se nisu vodili pojedinačni pregovori smatra se nepoštenom ako u suprotnosti s uvjetom o dobroj vjeri, na štetu potrošača prouzroči znatniju neravnotežu u pravima i obvezama stranaka proizašlim iz ugovora, a prema članku 5. iste Direktive u slučaju ugovora u kojem se potrošaču sve ili određene odredbe nude u pisanom obliku, te odredbe moraju biti sročene jasno i razumljivo.

11. Pri tumačenju čl. 3. st. 1. Direktive 93/13 od 5. travnja 1993. iz presude suda Europske Unije u predmetima broj C-259/2019 i C-224/2019, proizlazi da nalaganje plaćanja naknade za otvaranje kredita može stvoriti na štetu potrošača znatniju neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih stranaka što je u suprotnosti sa zahtjevom dobre vjere, kad financijska institucija ne dokaže da ta naknada odgovara stvarno pruženim uslugama i nastalim troškovima.

12. Iz iskaza tužitelja proizlazi da je Ugovor o kreditu bio unaprijed pripremljen od strane tuženika, što je tuženik u odgovoru na tužbu potvrdio da se radi o tipskom ugovoru, da mu nitko od djelatnika banke nije objasnio spornu odredbu čl. 11.1. Ugovora, a niti na što je utrošen iznos naknade od 3,00 % od iznosa kredita kojeg je tužitelj platio, nego su se pregovori sveli na podatak o iznosu kredita i trajanju otplate kredita te visini anuiteta, a tuženik nije dokazao suprotno.

13. Tuženik niti tijekom ovog parničnog postupka ne tvrdi niti dokazuje koja je to stvarno pružena usluga ili nastali trošak tuženika podmiren naknadom ugovorenom odredbom čl. 11.1. Ugovora o kreditu ili da visina ugovorene naknade odgovara toj usluzi ili nastalom trošku.

14. Dakle, kako iz iskaza tužitelja proizlazi da je odredba čl. 11.1. Ugovora o hipotekarnom kreditu bila sastavni dio unaprijed formuliranog standardnog ugovora sastavljenog od strane tuženika, da o toj odredbi između stranaka nije bilo pregovora, niti je tužitelj imao mogućnost utjecaja na sadržaj iste, da tužitelj nije bio upoznat na koju uslugu tuženika ili na koji trošak tuženika se ta naknada odnosi već je tuženiku dano da jednostrano svojom odlukom utvrđuje visinu te naknade, za zaključiti je da je, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, kao jednom od temeljnih načela obveznog prava, nametanjem takve dodatne financijske obveze, došlo do znatne neravnoteže u pravima i obvezama stranaka Ugovora o hipotekarnom kreditu koji je predmet ovog spora, na štetu ovdje tužitelja kao potrošača, jer je u vrijeme sklapanja ugovora o kreditu mjesečna plaća tužitelja iznosila oko 1.800,00 kuna, a iznos naknade za obradu kredita oko 8.000,00 kuna, te da je takva odredba nepoštena, a tuženik, koji je bankarska institucija u čije poslovanje ulazi sklapanje ugovora o kreditu i koji raspolaže stručnim znanjem, u odnosu na kojeg je tužitelj u „slabijem“ položaju, i koji je dužan dokazati da se o pojedinoj ugovornoj odredbi u unaprijed sastavljenom standardnom ugovoru pojedinačno pregovaralo, nije dokazao suprotno.

15. Stoga, mišljenje je ovog suda da je odredba čl. 11.1. Ugovora, u dijelu u kojem je ugovorena naknada od 3,00 % od iznosa kredita, naplaćuje se prije korištenja kredita, nepoštena sukladno čl. 322. u vezi s čl. 324. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine broj 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18, 126/21, 114/22, 156/22 i 155/23; dalje: ZOO), a na navedeni zaključak Suda nije od utjecaja činjenica što iznos naknade ugovorene odredbom čl. 11.1. Ugovora, iako nije ugovoren u nominalnom iznosu, sadrži jasne parametre temeljem kojih se utvrđuje visina iste (3,00% od iznosa kredita).

16. Iako je u vrijeme sklapanja Ugovora tuženik imao pravo na ugovaranje naknade za obradu kreditnog zahtjeva prema odredbama Zakona o bankama (Narodne novine br. 84/02), koji je bio na snazi u vrijeme sklapanja Ugovora, ne znači da takva ugovorna odredba koja je unaprijed formulirana i pripremljena od strane tuženika, na sadržaj koje tužitelj nije imao utjecaja, ne može biti predmet preispitivanja poštenosti.

17. Nadalje, naknada ugovorena odredbom čl. 11.1. Ugovora, po ocjeni ovog suda, nije predmet Ugovora, niti cijena ("glavni predmet ugovora", čl. 4. stavka 2. Direktive 93/13/EEZ od 5. travnja 1993.), pa stoga u konkretnom slučaju nema mjesta niti zaključku o nedopuštenosti ocjene je li odredba čl. 11.1. Ugovora nepoštena ugovorna odredba.

18. Pod ugovornim odredbama koje su obuhvaćene pojmom „glavnog predmeta ugovora” u smislu članka 4. stavka 2. Direktive 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. treba razumjeti one odredbe kojima se utvrđuju bitne činidbe tog ugovora koje ga određuju kao takvog, te odredbe koje su akcesornog značaja ne mogu biti obuhvaćene pojmom „glavnog predmeta ugovora”, a kako bi se utvrdilo je li odredba obuhvaćena pojmom „glavnog predmeta ugovora”, treba uzeti u obzir narav, opću strukturu i odredbe ugovora kao i pravni i činjenični kontekst.

19. U konkretnom se slučaju, naknada ugovorena odredbom čl. 11.1. Ugovora, unatoč tome što ulazi u ukupan trošak kredita za potrošača, ne može samo zbog toga smatrati bitnom činidbom, iz razloga što ista ne definira bit ugovora odnosno nije činidba koja ga određuje kao takvog te ugovor može opstati i bez nje, pa podliježe i testu poštenosti.

20. Nadalje, odredbama čl. 323. st. 1. i 2. ZOO-a propisano je da je u slučaju ništetnosti ugovora svaka ugovorna strana dužna vratiti drugoj strani sve ono što je primila na temelju takva ugovora, te da je ugovaratelj koji je kriv za sklapanje ništetnog ugovora odgovoran svom suugovaratelju za štetu koju trpi zbog ništetnosti ugovora ako ovaj nije znao ili prema okolnostima nije morao znati za postojanje uzroka ništetnosti.

21. Stoga je, sukladno odredbama čl. 1111. ZOO-a o stjecanju bez osnove, odlučeno kao u izreci ove presude odnosno tužitelju je dosuđen utuženi iznos od 1.085,00 eura, visina kojeg iznosa između stranaka nije sporna, i to sa zateznom kamatom od 18. listopada 2002., sukladno zahtjevu tužitelja te temeljem odredbe čl. 1115. ZOO-a prema kojoj nepošteni stjecatelj, kad vraća ono što je stečeno bez osnove, mora platiti i zatezne kamate od dana stjecanja, također uzimajući u obzir da između stranaka nije sporno da je navedeni iznos tužitelju naplaćen 18. listopada 2002.

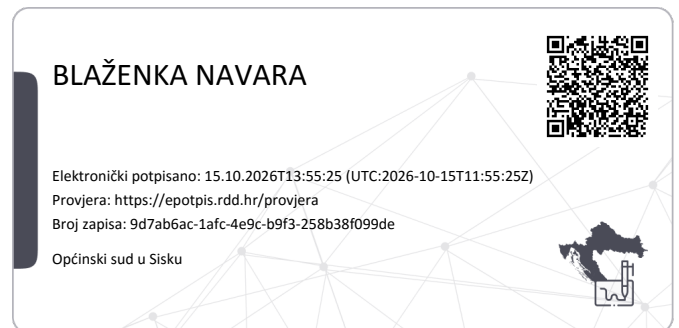
22. Nadalje, niti prigovor zastare tuženika nije osnovan. Naime, Vrhovni sud RH je na sjednici Građanskog odjela broj Su-IV-47/2020 održanoj 30. siječnja 2020. za pravne situacije restitucijskog zahtjeva kod ništetnih ugovora zauzeo pravno shvaćanje da zastarni rok u slučaju restitucijskog zahtjeva prema kojem su ugovorne strane dužne vratiti jedna drugoj sve što su primile na temelju ništetnog ugovora kao posljedice utvrđenja ništetnosti ugovora počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ili na drugi način ustanovljena ništetnost ugovora. Dakle u vrijeme donošenja ove presude tužbeni zahtjev tužitelja nije zastario, jer zastarni rok, prema navedenom pravnom shvaćanju Vrhovnog suda RH, još nije ni počeo teći.

23. Slijedom svega navedenog, odlučeno je kao u toč. I. i II. izreke ove presude.

24. Odluka o troškovima postupka temelji se na odredbi čl. 154. st. 1. ZPP, odnosno stoga što je tužitelj u cijelosti uspio u sporu tuženik mu je dužan naknaditi parnični trošak u cijelosti, a koji trošak se sukladno Tarifi o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika odnosi na trošak za sastav tužbe u iznosu od 150,00 eura (Tbr. 7. st.1.), za zastupanja na ročištima dana 19.03.2026. i 02.09.2026. u iznosu od 150,00 eura za svako (Tbr. 9. st.1.), za zastupanje na ročištu za objavu presude u iznosu od 75,00 eura (Tbr. 9. st.3.), za sastav jednog podneska u iznosu od 150,00 eura (Tbr. 8. st.1.) i trošak sudskih pristojbi na tužbu i presudu u ukupnom iznosu od 160,00 eura, što ukupno s PDV-om iznosi 1.003,25 eura.

U Petrinji, 15. listopada 2026.

Sutkinja
Blaženka Navara

Uputa o pravnom lijeku:

Protiv ove presude dopuštena je žalba. Žalba se podnosi putem ovoga suda pismeno, u tri primjerka, u roku od 15 dana od dana objave presude, a o njoj odlučuje nadležni županijski sud.

DNA:

1. Tužitelj po punomoćnicima iz ZOU Milenko Jakšić i Vanja Jakšić, odvjetnicima iz Siska
2. Tuženik po punomoćniku Hrvoju Matiću, odvjetniku iz Zagreba

Broj zapisa: **9-3088e-b3ad4**

Kontrolni broj: **081d7-552fd-a3139**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Sisku** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.